

Інформація щодо виконання державного моніторингу поверхневих вод у річковому басейні Дністра протягом IV кварталу 2022 року

У IV кварталі 2022 року, відповідно до наказу Держводагентства № 5 від 05.01.2022, з метою встановлення хімічного стану масивів поверхневих вод лабораторією моніторингу вод Західного регіону проводився державний моніторинг на 76 масивах поверхневих вод річкового басейну Дністра, що становить 6,6% від їх загальної кількості. Програмою діагностичного та операційного моніторингу на 2022 рік затверджено 92 пункти моніторингу, з них 19 пунктів – на масивах поверхневих вод, що використовуються для питних потреб, 12 – транскордонні створи, 61 – на масивах поверхневих вод, які перебувають під ризиком на основі антропогенних впливів на якісний та кількісний стан вод.

Оцінка хімічного стану масивів поверхневих вод виконувалась за показниками:

- 35 пріоритетних забруднюючих речовин: пестициди; леткі органічні сполуки, поліароматичні вуглеводні та важкі метали (кадмій, свинець, ртуть, нікель);
- 11 басейнових специфічних забруднюючих речовин: пестициди, фармацевтичні препарати, важкі метали (мідь, цинк, хром, миш'як);
- 23 хімічних та фізико-хімічних показників якості вод.

У басейні ріки Дністер протягом звітної періоду проведено 14 007 вимірювання 276 проб. Виконано 9 660 вимірювань пріоритетних забруднюючих речовин із Переліку 45⁺, 3 036 вимірювання басейнових специфічних речовин та 1 311 вимірювання хімічних та фізико-хімічних показників у 57 пробах, відібраних на МПВ, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

Серед виявлених пріоритетних забруднюючих речовин із Переліку 45⁺ у IV кварталі 2022 року зафіксовано перевищення максимально допустимого значення нормативу екологічної якості (ЕНЯ_{max}) у 7 пунктах моніторингу річкового басейну Дністра за вмістом:

- алахлору у 1,1 рази у пункті моніторингу р. Дністер, 20 км, смт. Біляївка;
- антрацену у 1,3 рази у пункті моніторингу р. Дністер, 20 км, смт. Біляївка;
- флуорантену: у 2,3 рази у пункті моніторингу р. Сурша, 11 км, с. Ленківці;
- бензо(b)флуорантену: у 1,5 рази у пункті моніторингу р. Зубра, 30 км, с. Зубра, у 1,2 рази р. Дуба, 1 км, смт. Рожнятів; у 1,5 та 2,9 рази р. Ворона, 55 км, смт. Тисмениця; у 1,4 рази р. Тлумачик, 21 км, с. Локітка; у 6,5 разів р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківка; у 1,4 рази р. Сурша, 11 км, с. Ленківці; у 1,2 рази р. Білоч, 15 км, с. Шершенці.
- бензо(k)флуорантену: у 2,1 рази р. Зубра, 30 км, с. Зубра; у 1,1 рази р. Дуба, 1 км, смт. Рожнятів; у 2,1 та 2,6 разів р. Ворона, 55 км, смт. Тисмениця; у 2 рази р. Тлумачик, 21 км, с. Локітка; у 5,8 разів р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківка;

– бензо(g,h,i)періленуу 3,7 - 4,5 рази у пункті моніторингу р. Сурша, 11 км, с. Ленківці; у 1,9 та 3,5 рази р. Ворона, 55 км, смт. Тисмениця; у 3,5 рази р. Тлумачик, 21 км, с. Локітка; у 3,3 разів р. Юрківка, 14,14 км, с. Юрківка;

Серед досліджуваних басенових специфічних показників протягом IV кварталу зафіксовано присутність у річках вмісту речовин - ацетохлору, метолахлору, карбарилу, тербутилазину, триклозану, флуконазолу. Жодного разу звітній період не зафіксовано вмісту карбамазепіну. Для порівняльного аналізу даних басейнових специфічних показників не встановлені нормативи вмісту.

Вміст важких металів, які є специфічними для річкового басейну Дністра порівнювався до норм, встановлених для водойм рибогосподарського призначення згідно Узагальненого переліку гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу (ОБРВ) шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм, 1990 р у пунктах моніторингу, розташованих за межами населених пунктів та до Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення, Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02 травня 2022 року № 721 для пунктів моніторингу, які знаходяться у межах населених пунктів.

У пунктах моніторингу р. Лімниця, 30 км, с. Вістова та р. Дуба, 1 км, смт. Рожнятів не зафіксовано вмісту пріоритетних (кадмій, нікель, свинець, ртуть) важких металів та басейнових специфічних (цинк, мідь, хром, миш'як) протягом IV кварталу, також протягом звітного періоду вмісту миш'яку не зафіксовано у жодному пункті на території області у межах річкового басейну Дністра.

Вміст міді зафіксовано у одному пункті моніторингу, а хрому – у двох. При нормативному значенні ГДК і ОБРВ вмісту даних елементів 0,001 мг/дм³ не виявлено перевищення зафіксованих концентрацій.

Вміст цинку зафіксовано у 10 пунктах річкового басейну Дністра. При нормативному значенні ГДК і ОБРВ вмісту цинку 0,01 мг/дм³ виявлено перевищення у 5 разів пункті моніторингу р. Бистриця, 2 км, смт. Єзупіль при концентрації 0,05 мг/дм³.

Особлива увага приділяється визначенню хімічних та фізико-хімічних показників якості вод, відібраних на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення області. Таких пунктів у басейні Дністра є 4. Значення даних показників є в межах встановлених нормативів та не відрізняються від аналогічного періоду минулого року.

Протягом IV кварталу не зафіксовано вмісту миш'яку у жодному пункті моніторингу.

При нормативному значенні ГДК і ОБРВ вмісту міді 0,001 мг/дм³ виявлено перевищення у пунктах моніторингу із концентраціями: р. Юрківка.14,14 км, с. Юрківка – 0,007 мг/дм³; р. Збруч, 83 км, смт. Скала-Подільська – 0,017 мг/дм³.

При нормативному значенні ГДК і ОБРВ вмісту хрому 0,001 мг/дм³ виявлено перевищення у пунктах моніторингу із концентраціями: р. Солониця,

с. Раневичі – 0,003 мг/дм³; р. Серет 70 км, с. Угринь – 0,003 мг/дм³; р. Серет (Касперівське вдсх.), 8 км, с. Монастирок – 0,008 мг/дм³; р. Гнезна, 22 км, смт. Великі Бірки – 0,002 мг/дм³; р. Збруч, 83 км, смт. Скала-Подільська – 0,003 мг/дм³. р.Жванчик,76 км, с. Кугаївці – 0,005 мг/дм³; р. Студениця, 44 км, с. Дем'янківці, 0,003 мг/дм³ ; р. Сокиряни, 11,75 км, м. Сокиряни – 0,002 - 0,003 мг/дм³.

При нормативному значенні ГДК і ОБРВ вмісту цинку 0,01 мг/дм³ виявлено перевищення у пунктах моніторингу із концентраціями: р. Дністер, 677 км, м. Новодністровськ – 0,013-0,015 мг/дм³; р. Солониця, с. Раневичі – 0,015-0,081 мг/дм³; р. Бистриця, 2 км, смт. Єзупіль – 0,05 мг/дм³; р. Джурин, 6 км, с. Нирків – 0,013 мг/дм³; р. Серет 70 км, с. Угринь – 0,07-0,016 мг/дм³; р. Серет (Касперівське вдсх.), 8 км, с. Монастирок – 0,04 мг/дм³; р. Гнезна, 22 км, смт. Великі Бірки – 0,014-0,018 мг/дм³; р. Юрківка.14,14 км, с. Юрківка – 0,012-0,029 мг/дм³; р. Студениця, 44 км, с. Дем'янківці, 0,012 мг/дм³ р. Сурша, 11 км, с. Ленківці – 0,022-0,023 мг/дм³; р. Збруч, 83 км, смт. Скала-Подільська – 0,027 мг/дм³; р. Сокиряни, 11,75 км, м. Сокиряни – 0,012 - 0,015 мг/дм³.